
TIP FAKÜLTESİ SON SINIF ÖĞRENCİSİNİN ALDIĞI EĞİTİMİ DEĞERLENDİRMESİ (*)

Dr. Nejat AKAR (**)

Dr. Süleyman KAYNAK (***)

Ankara Tabip Odası Eğitim Bürosu

I. GİRİŞ

Daha önce «Tıp Fakültesi Son Sınıf Öğrencisinin Pratik Becerisinin Saptanması İçin Yapılan Anket Denemesi» (1) başlığı ile birinci bölümü yayınlanan anketin üçüncü ve dördüncü bölümlerinden elde edilen veriler ile bu verilerin tartışılmasının dökümü bu yazıda ele alınacaktır.

II. SONUÇLAR VE TARTIŞMA

Öğrencilerin pratik beceriden çok eksik ve yoksun olmalarının nedenleri daha önce tartışılmıştı (1). Bu eksikliğin «ille de uzmanlaşmak» sonucunu doğuracağı ileri sürülmüştü. Gerçekten de mezun olan öğrencilerin uzmanlaşma eğiliminin çok yüksek olduğu değişik çalışmalarda vurgulanmıştır. (3, 4, 5). Anketlerde değişik yöntemlerle kişilerin yanıtlarının etkilenebildiği bilinmektedir. Bu ankette uygulanan «açık uçlu yanıt» sorgulaması ile, değerlendirmede her ne kadar güçlükle karşılaşılırsa da, daha sağlıklı yanıtlar elde edildiği kanısındayız. Burada verilen yanıtların benzer olanları aynı grup altında toplanmış ve yanlış payı en aza indirmeye çalışılmıştır.

Uzmanlaşma oranının yüzde altmış olduğu Türkiye'de bunun nedeni çarpık anamalcı düzenin Türkiye'deki konumundan ileri gelmektedir. Hekimin içinde bulunduğu dram bu noktadan kaynaklanmaktadır. Hekim, bilindiği gibi toplumun kendine özgü koşullarından soyutlanamamaktadır. Anamalcı düzen, hekimin tam bir özel sektörcü gibi davranmasına yol açmaktadır. Hekim daha kaliteli mal üretmeye yönelip uzmanlaşacaktır. (tablo. 1). Hangi dalda en yüksek talep varsa hekim de o alana yönelir. (tablo. 2). Bu ankette kararsız olan öğrenci yüzdesinin yüksek olmasının nedeni olasılıkla Türkiye'de sağlık alanında getirilmeye çalışılan bazı değişikliklerdir. Ancak uzmanlaşmanın en belirgin nedeni öğrencinin kendisini yetersiz hissetmesi,

(*) 14.Mart.1979 Sağlık Kurultayı'na serbest bildiri olarak sunulmuştur.

(**) A.Ü. Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kliniği.

(***) Samsun 19 Mayıs Tıp Fakültesi Göz Kliniği.

sorumluluk alamayacağı bilincine varması ve buna bağlı olarak eğitime devam etmesi yani uzmanlaşmasıdır. (tablo. 3). Daha az olarak uzmanlaşma nedenini düzenin biçimlenmesinin değişik yanıtlar şeklinde yansımaları olarak görmekteyiz. Bu bulgular gerçekte tıp eğitiminin yetersiz olduğunu saptamaktadır.

Öğrencilerin aldıkları altı yıllık tıp eğitimine getirdikleri eleştiriler ve görüşler tablo. 4'de görülmektedir. Eğitimi, öğrencilerin değerlendirmesi düşüncesi yaygındır (2). Bu düşüncüyü şiddetle destekleyenler olduğu gibi, bu düşüncenin karşısında olanlar da bulunmaktadır. Tıp eğitimini öğrencilerin değerlendiremeyeceği görüşünde olanların ileri sürdükleri savlar şöyledir :

1. Öğrencinin karar verirken yüzeysel ve gelişmemiş olması

2. Öğrencinin eğitimi değerlendirecek kadar deneyiminin ve bilgisinin az olması.

İlk elde bu savların geçerli olabileceği ileri sürülebilir. Ancak biz, bu savları kabul etmiyoruz, çünkü eğitim tek yönlü bir olgu değildir. Bir vericisi olduğu kadar, eğitimi alacak olan bir alıcısı yani öğrencisi de olacaktır. Öğrencinin kazançlı olamayacağı bir eğitimden söz etmek ise gereksiz ve yararsızdır. İşte bu nedenle öğrenciden mezun oldukları anda aldıkları tıp eğitimini değerlendirmeleri istenmiştir. Bu soruyu yanıtızsız olarak bırakan yirmi kişi olduğu gibi, tek sözcükle tıp eğitimini eleştirenler de bulunmaktadır. Bunları sıralamakta yarar görüyoruz. (Amaçsız, çağdışı, hikâyeye, yok ki, fiyasko, düzene lâayık, sistem bozuk, yanlış, keşmekeş, rezalet, A'dan Z'ye bozuk). Bir öğrenci televizyon reklamlarından esinlenerek tıp eğitimini eleştirmiştir : 'Eğer bu eğitim tıp eğitimi ise ben de doktorum.'

Öğrencilerin üzerinde durdukları başlıca sorun, tıp fakültelerindeki yetersiz pratik eğitim ve ağırlıklı teorik eğitimidir. Öğrencilerin tıp eğitiminin gerçek sorunlarına parmak bastıkları görülmektedir. Bunlar tablo. 4'de detaylı olarak izlenmektedir.

III. SON SÖZ

Tıp Eğitiminin düzenlenmesi gerçekleştirilmelidir. Bu düzenlemede öğrencinin de katkısı bulunmalıdır.

KAYNAKÇA

1. Akar, N., Kaynak, S.: Tıp Fakültesi Son Sınıf Öğrencilerinin Pratik Becerisinin Saptanması için yapılan Anket Denemesi. Toplum ve Hekim, 1979, sayı: 13, sayfa: 32-37.
2. Meadow, S. R.: Arch. D. Child. 1978: 53:653-655.
3. Dirican, R.: ATO Bülteni, Mart/1977.
4. Akar, N., Yüksel, M., Kaynak, S.: ATO Bülteni Eylül-Ekim/1977.
5. Duraker, N., Balkan E., Erkan, F., Gökçay, I.: Fakültemizde Tıp Eğitimi, Toplum ve Hekim, 1978, sayı: 6, sayfa: 44-50.

TABLO. 1 :
Uzmanlaşma Eğilimi (% olarak)

Uzmanlaşmak isteyenler	72.6
Pratisyen hekim olacak	6.8
Kararsız ama uzmanlaşacak	6.8
Önce pratisyen, sonra uzman	4.2
Kararsız	9.4

TABLO. 2 :
Uzmanlaşmak İstedikleri Dallar (Birey ve % olarak)

	birey	%
Cerrahî dal	23	21.49
Dahiliye	19	17.76
Çocuk Hastalıkları	17	15.88
Göz Hastalıkları	10	9.34
Kadın - Doğum	9	8.41
K B B	9	8.41
Temel Tıp	4	3.73
Anestezi	3	2.80
Fizik Tedavi	3	2.80
Diğer	6	5.60
Bilmiyor	4	3.73

107

TABLO. 3 :
Niçin Uzmanlaşıyorlar?

● Kendimi yetersiz hissediyorum	46
● Bir dalda bilgi derinleştirmek	20
● Hastaya daha yararlı olacağım	18
● Hastaya daha yararlı olacağım	18
● Düzen gereği	5
● Pratisyen hekime toplumda değer verilmiyor	2
● Toplumda daha iyi bir yer sağlamak	1
● Bilimsel çalışma yapmak için	3
● Geleceği garanti altına almak için	4
● Sağlık sorununu uzmanlar çözecektir	1
● Sevmek	2
● Kendini tatmin etmek	1
● Pratisyen hekim yetersizdir	1
● Yanıtsız	13

TABLO. 4 :
Öğrencilerin Tıp Eğitimine Getirdikleri Eleştiriler

● Pratiğe ağırlık verilmelidir	55
● Ülke gerçeğine göre hekim yetişmelidir	20
● İntörnlük getirilmelidir	19
SÜRE :	
○ Altı yıllık süre kısaltılmalı	5
○ Klinik öncesi eğitim kısaltılmalı	13
○ Klinik stajlar daha uzun olmalı	16
○ FKB kaldırılсын - azaltılсын	16
○ Yaz tatilinde her yıl hastane stajı	2
○ Propedötik eğitimi gereksiz	3
● Farklı eğitim programları uygulanmamalı	2
● Hocalar gerçek eğitici olmalı	7
● Öğrenciye sorumluluk verilmelidir	15
● Sağlık politikası saptanmalıdır	1
● Yabancı dil sorunu çözümlenmeli	6
● Temel tıp dersleri klinikle beraber sürsün	6
● Öğrenci sayısı azaltılmalı	6
● Uzmanlık sınavı tek elden yapılmalı	1
● Bir yıl doğu hizmeti	1
● Uzmanlık sorunu çözümlenmelidir	1

TOPLUM ve HEKİM

Türk Tabipleri Birliği Aylık Dergisi

ABONE OLALIM

ABONE BULALIM

Açık Adresinizle birlikte aşağıdaki adresimize yazınız :

Adres: Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi
Türkocağı Cad. 19 Cağaloğlu/İST.
